

A puszta világa - kiállítás a szolnoki múzeumban

2016. június 30-án „A puszta világa” címmel kiállítás nyílt a szolnoki Damjanich János Múzeum időszakos kiállítótermében (5000 Szolnok, Kossuth tér 4.). A tárlat két múzeum közös együttműködésével készült, a táblákat a türkevei [Finta Múzeum](#), míg a tárgyakat a szolnoki [Damjanich János Múzeum](#) kölcsönözte.

A pusztasodás folyamata már a török magyarországi terjeszkedése előtt elindult, ám olyan mértékben nem volt jellemző hazánkra, mint az az oszmán pusztítás nyomán elnéptelenedett területeken végül is bekövetkezett. A pusztát számos romantikus és téves nézet azonosítja a magyar kultúrával, amit olykor mi magunk is képesek vagyunk terjeszteni üzleti vagy egyéb megfontolásokból (csárda-romantika műzenével és műételekkel, trükkös lovasbemutatók, álnépi viseletek, stb.). Jelen kiállításban elsősorban a pusztához kapcsolódó tárgyi világot tekinthetik meg a látogatók, azokat az eszközöket, melyek a szilaj, félszilaj állattartáshoz közvetlenül kapcsolódnak. A pásztorok életmódja a paraszti társadalom legkevesebb számú tárgyi emlékét őrzi, ennek ellenére mégis sokféle használati tárgyat vehetünk szemügyre a kiállításban. A gulyásbotok, juhászbotok elengedhetetlen kellékei a pásztortársadalomnak, nélküle sehová sem indultak, munka- és védekező-eszközként is funkcionált, úgyszólván hozzátartozott a viselethez. A bicskatokok szintén a viselet részei, a mindennapi élethez tartozó alapvető használati eszközök. Amerika felfedezése után a dohány elterjedésével a pipázás vált általánossá a népi kultúrában, ennek kellékei a pásztortársadalomban is gyorsan elterjedtek. Ezt hivatott bemutatni a kostök dohányzacskó, a cserép- és tajtékpipák. A táplálkozáshoz tartozó tárgyi világból evőszékeket, sőtartókat, bográcsokat, kulacsokat láthatunk. Az alföld legjellemzőbb, később „nemzeti ételként” kitalált gulyását, azaz a pörköltet készítették el ezek segítségével. A gulyás, pörkölt, paprikás szinonimaszavak, levest csak jóval később a polgári konyha csinált belőle.

Állattartásunk tárgyi emlékei közül a billogvas, borjúrugató (palóka), szegecses kutyanyakörv, herélő cserepcsík, béklyó, pányvaszegek, csengők és kolompok engednek bepillantást a mindennapi életbe. A pásztorok viseletét egy fehér bőgatyás, inges, fekete lajbival és kalappal

A puszta világa - kiállítás a szolnoki múzeumban

Írta: Benedek Csaba

2016. augusztus 02. kedd, 12:49 - Módosítás: 2016. augusztus 07. vasárnap, 14:53

kiegészített bábu szemlélteti. A honfoglalástól változatlan formában készített fanyereg külön vitrinben kapott helyet. Az istállózó állattartás világából ló- és tehénvakarók, birkanyíró olló és lónyíró-gép szemlélteti a puszta világának végét. A tárlat utolsó részében a téma kutatóinak, híres néprajztudósainknak állítottak emléket és a szakirodalomból is közszemlére tettek néhány alapművet. A pusztai életet számos rajz és festmény, valamint rontáselhárító célból kiakasztott ló- és tehénkoponyák egészítik ki.

A kiállítás augusztus 28-ig látogatható.

[Fotógalériánk megtekintéséhez kattintson IDE!](#)